

Minerva, 1792 – ss. 333-339:

(forf. ukendt men et svar til Kirstein og et indlæg i debatten om afskaffelsen af slavehandelen)

Under denne Behandling tilsammentagen, helst lægger man dertil Negrenes skrækkelige Begreb om den Skiæbne, der forestaaer dem, deres Qval ved at rives bort fra Fædreland og alle dem kiære Forbindelser, deres bittere Erindring af alt det, de ere bortrevne fra, er det naturligt, at det med deres Sundhed maa see ilde ud. — De lide af Søesyge uendelig meere end Europæerne, især Qvinderne, af hvilke nogle døde derved. Rummets Trængsel i deres Kammere gjør, at Luften forpestes. Der er paa hver Side af Skibet fem eller sex Lufthuller, 6 Tommer brede, 4 høje: og maaskee Eet iblandt Tyve Skibe har Vindseil; men er Søen stormisk, maa ethvert Hul tillukkes. Heden bliver da i Hullerne udstaaelig, og den indsluttede Luft aldeles forraadnet. Deraf er Følgen Feber, Blodgang og manges Død.

De have i hvert Kammer to eller tre Baller af tonisk Form, neden omtrent to Fod, og oven en halv i Tvermaal, noget over een Alen høje, hvoraf de skal betiene sig til den naturlige Nødtørft Tilfredsstillelse. Under Blodgang og stærke Diarrheer ere disse ikke nok til det fælles Brug. Ved at kives om dem, tumle de ofte om, og beskadiges. Lænkerne hindre dem, naar de falde, fra at reise sig.

De nødes til at opfylde Naturens uvægerlige Krav hvor de blive liggende. Alt dette foraarsager end videre i denne Rædselshuule den ulideligste Stank.

Falconbridge, der var Skibslæge paa et saadant Skib, fortæller: "Mit Embed gjorde det nødvendigt at jeg ofte maatte gaae ned til dem i deres Rum, naar slet Veir havde gjort det fornødent at spærre alle Aabninger, og Blodgang og Febre vare Virkningen heraf. Jeg kunde ikke udholde at bie der, uden meget kort ad Gangen. Den overordentlige Hede var ikke det eeneste, der gjorde deres Forfatning utaaelig. Gulvet i deres Kule var saaledes bedækket med Skarn og Blod, (som ved Blodgangen gik fra dem) at der saae ud som i et Slagterhuus. Det er umueligt at forestille sig noget skrækkeligere og æklere. Mange laae i Afmagt, maatte bringes op paa Dækket og døde strax derefter; de andre reddedes kun med Møje. Jeg selv blev af Heden, Stanken og den giftige Luft saa overvældet, at jeg var nær ved at falde i Afmagt, og kunde ikke uden Hielp komme op paa Dækket. Jeg blev selv smittet af Sygen, og maatte tilbringe nogle Maaneder paa Sygeleiet."

Saadant forefalder ofte meere end Een Gang paa Een Reise, og det endnu i høiere Grad, helst naar Slaverne ere for tæt sammenklemte, som her ikke har Tilfældet, da der manglede næsten Hundrede i fuld Ladning. Det Skib, hvis Maal oven efter Falconbridge er anført, mistede uden ondt Veir og uden usædvanlig lang Reise det Halve af sine 700 Slaver.

Slaverne maa i den før beskrevne Stilling ligge paa de bare Bredder. Derved skeer det, at de Svage formedelst Skibets Slingren faae al Huden, ja endog Kiødet, afskuret paa alle Legemets fremstaaende Dee, Skuldrene, Albuerne og Hofterne, hvor Knoklerne da nøgne stikke frem. De, som dertil endnu stedse maae ligge i det Skarn og Blod, der flyder fra Blodgangpatienterne, som slet ikke kunne holdes reene, skures endnu meere, end de som blot gnaves af de tørre Planker. De utroelige Qvaler, som de Ulykkelige ofte flere Uger efter hinanden da lide, lade sig hverken beskrive eller forestille. Kun faa kunne udholde denne Elendighed.

Saarlægens Kunst hjælper intet. Skibets Bevægelse bortriver ethvert Plaster, og Bandager lade Negrene selv ikke sidde. Naar Lægen om Morgenen kommer ned at see til dem, saa finder han ofte

adskillige døde; ofte en Levende sammenlænket med een, som alt er død. De bringes da begge op paa Dækket; den Levende løses, den Døde kastes over Bord.

Saaledes behandles Mennesker, hvis Mangel paa Cultur og hvis megen Sandselighed gjør dem maaskee af denne Aarsag Lidelserne kun saa meget des forfærdeligere; Mennesker, som inden de endnu erfare deres Skiæbne i al sin Gyselighed, vise den voldsomste Angst og Afskye for Reisen. Det hænder ofte, at de dræbe sig, medens de, endnu ligge for Anker ved Kysten, for at undgaae det Forestaaende. Falconbridge fortæller at have kiendt en Negerpige, som græmmede sig saaledes over sin Skiæbne, at hun faldt i en haard Sygdom; hun forkyndte nu sin Beslutning at ville døe, og vilde derfor slet ikke tage enten Føde eller Lægemedel; hvorpaa hun døde efter fiorten Dage. — En anden Negerpige, fortæller han, blev yderst tungsindig. I Haab om at helbrede hende, lod man hende gaae i Land til en sort Slavehandler. Haabet om Friheden gav hende snart Sundheden tilbage. Men ei saasnart erfoer hun, at hun igien skulde bringes ombord, førend hun i den fornyede Fortvivlelse hængte sig.

Mange, bliver han ved, blive, naar de kjøbes af Europæerne, rasende, og døe i Raseriet; især er dette Qvindernes Skiæbne. Han fortæller flere Exempler derpaa, som han har været Vidne til.

Følgende Træk er Exempel paa deres Enthusiasme for deres Fædrene-Egne: en Negerkone, som førdes bort som Slavinde, havde faaet fat paa en africansk Yamsrod, hvorpaa der sad endnu noget Jord. Denne skræbde hun med Begjærlighed af, puttede den i Munden, og frydede sig ved dog at have saa meget af sit Fædrelands Muld.

Man mishandler Negrene paa Transporten paa det grueligste. Frossard anfører derpaa et Par Exempler efter Øienvidners Beretning: Paa et Skib, hvis Rum alt var opfyldt, kom ved Kysten om Aftenen, da det alt var mørkt, endnu en Baad fuld af Negre. En Slavinde af de ankomne, i det hun skulde bringes ned i Rummet, og der var megen Tummel formedelst Mangel paa Plads, var hun saa ulykkelig at støde et Kar, der kom hende i Veien, omkuld. — Om Morgenen lod Captainen hende binde ved sin Seng, og befalede en Matros at pidske hende. Efter sin Tyrans Tykke forrettede han dette ikke nær strængt nok. Han lod derfor Matrosen binde, og tampe for sin viiste Medlidenhed. Men Negerinden, som var Aarsag i hans Straf, slap derfor ikke. Man lod hende slaae saalænge til Ryggen var skiult af Knuder, som Lægen maatte skiære op for at forekomme endnu værre Følger.

Lieutenanten paa et andet Negerskib var ude med en Schaluppe at skaffe Negre. Han kjøbte en Negerinde med et spædt Barn ved Brystet. Om Natten begyndte Barnet at græde, og afbrød derved Hr. Søemandens Søvn; han reiste sig og svor i Forbittrelse, at, hvis Barnet skreg engang endnu, skulde han bruge et sikkert Middel til at faae det til at tie. Moderen, inderlig forfærdet ved denne Trusel, lovede skiælvende, at bringe det til at være stille. Men da hendes Umag derfor dog ikke vilde lykkes, stod hendes barbarske Herre op, tog den spæde Neger fra Moderens Bryst, og kastede ham i Søen. Barnet taug nu vel, men det var ikke saa let at stille den trøstesløse Moder. Hendes Liv var Tyrannen for kostbart, til at tillade hende at følge sit Barn. Han var nødt til at taale hendes Bebreidelser og hendes Jammerskrig, til han fik hende ombord paa Skibet.

Clarkson og Frossard berette følgende Eksempel paa Slavehandler-Grusomhed: En Captain Collingwood skulde 1781 bringe 440 Negre fra St. Thomas til Jamaica. Han tog Feil af Coursen, og ansaae St. Domingo for Jamaica, hvilken Feil gjorde hans Reise længer. Imidlertid brød der paa hans Skib smitsom Syge ud, hvorved der døde 60 Negre og 7 af det hvide Mandskab (som var i alt 17) og mange af dem, som levede igien, vare syge af Smitten. Collingwood, som blev bange for det

Tab, hans Rhedere vilde lide, om de saaledes døde, besluttede at kaste sine Syge over Bord, da han troede, Assurandeurerne maatte bære Tabet, naar han kunde bevise at dette var nødvendigt, i hvilket Fald det blev at ansee som ordentligt Havarie. Det Paaskud, han vilde anføre, var Mangel paa Vand. Den var ikke meget naturlig, siden ingen var sat paa en formindsket Rançon af Vand; det tegnede til Regn, og man kunde i 24 Timer naae Land, skiøndt fiendtligt Land. Ikke desmindre udsaae han 132 af de sygeste Negre til at druknes. Der blev strax kastet 54 overbord, næste Dag 42. Men nu kom der en stærk Regn; der blev samlet meget Vand, og dette Paaskud faldt bort. Man kastede dog endnu 16 ud, som ingen Modstand gjorde, og 10 sprang selv i Havet. Da Skibet kom til Land, var der endnu 1800 Pintes Vand. Der blev Proces med Assurandeurerne, som ikke vilde betale.

Et andet Skib, for nogle Aar siden, som havde 900 Slaver inde, fik en lang Tid Stille og Modvind, og kom derved i virkelig Trang for Vand. For at frelse Matroserne og nogle Negre, kastede man de andre i Søen, bundne med Ryggene sammen; saa man af de 900 Negre kun bragte 100 i Havn.

Teater på Cape Coast Castle. Foto: Peder Wiben